

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในด้านการบริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก มีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ที่คณะกรรมการประกวดโรงเรียนดีเด่นระดับกลุ่ม จำนวน 192 คน จำนวน 64 กลุ่มโรงเรียน ในจำนวน 9 อำเภอ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ที่คณะกรรมการประกวดโรงเรียนดีเด่นระดับกลุ่ม ประจำปีการศึกษา 2541 จำนวน 154 คน จากจำนวน 64 กลุ่มโรงเรียน ในจำนวน 9 อำเภอ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน	จำนวน กลุ่มโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนที่ชั้นการ ประกวดระดับกลุ่ม	
			ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เมือง	72	11	33	26
วังทอง	72	9	27	22
บางระกำ	73	10	30	24
พรหมพิราม	56	8	24	19
วัดโบสถ์	27	4	12	10
บางกระทุ่ม	37	6	18	14
เนินมะปราง	32	4	12	10
ชาติตระการ	30	4	12	10
นครไทย	58	8	24	19
รวม	457	64	192	154

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของฝ่ายบริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 3 ด้านคือ ประสิทธิภาพด้านการบริหารโรงเรียน คุณภาพการศึกษา และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารโรงเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในด้านการบริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาของการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และกำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามที่จะสร้างขึ้น
2. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของหมวดหมู่หรือด้านย่อยๆ ของตัวแปรที่ต้องการวัดให้มีความหมายชัดเจนและครอบคลุมโครงสร้างของตัวแปร

4. กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม และจำนวนข้อของหมวดหมู่ หรือ ด้านย่อย ๆ ของตัวแปรที่ต้องการวัดให้ครอบคลุมรายละเอียดในนิยามศัพท์เฉพาะ
5. ร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ความถูกต้อง และความครอบคลุมเนื้อหาของแบบสอบถาม
6. แก้ไขและปรับปรุงร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจาก อาจารย์ที่ปรึกษา และนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความตรงโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
7. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไข
8. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้(Tryout) กับผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่ชนะเลิศการประกวดโรงเรียนดีเด่นระดับกลุ่มในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบหาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าของความเที่ยงเท่ากับ 0.89
9. จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามระดับการปฏิบัติงานของท่านตามความ
เป็นจริง โดยถือหลักการดังนี้

- มากที่สุด หมายถึง ความจำเป็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
มาก หมายถึง ความจำเป็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
ปานกลาง หมายถึง ความจำเป็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
น้อย หมายถึง ความจำเป็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
น้อยที่สุด หมายถึง ความจำเป็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความจำเป็นในการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การบริหารงานด้านวิชาการ					
1. ผู้บริหารสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนได้					
2. ผู้บริหารสามารถนำจุดหมายและหลักการของหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี					
3. ผู้บริหารสามารถสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น					
4. ผู้บริหารสามารถดำเนินนโยบายและแผนการศึกษาที่กำหนดเป็นแผนงานของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม					
5. ผู้บริหารสามารถประเมินผลการทำงานของทุกฝ่ายได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ					

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอความอนุเคราะห์และอนุญาตให้ ผู้ศึกษา เก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจะไปติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการประชุมประจำเดือน ณ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอในจังหวัดพิษณุโลกแล้วให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกคนประเมินภารกิจการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามที่แท้จริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมารวมทั้งตรวจสอบผลการตอบของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละคน คัดเลือกเฉพาะผลคำตอบที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Sciences Personal For Windows) เพื่อหาค่าสถิติดังนี้
  - 2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้บริหารโรงเรียนโดยใช้ค่าร้อยละ
  - 2.2 วิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในด้านการบริหารโรงเรียนในแต่ละด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (Best, 1965)

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง ระดับความจำเป็นในการปฏิบัติน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง ระดับความจำเป็นในการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง ระดับความจำเป็นในการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง ระดับความจำเป็นในการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง ระดับความจำเป็นในการปฏิบัติมากที่สุด
  - 2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหาร วิชาการศึกษา และขนาดของโรงเรียนที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน